

Cassà inventaria el seu patrimoni

La resclosade la riera Vilallonga, inclosa en l'inventari de Cassà MARC SALGAS.

MARC SALGAS - CASSÀ DE LA SELVA

L'historiador i arqueòleg Xavier Niell ha actualitzat el catàleg de jaciments arqueològics de Cassà de la Selva i ha presentat un inventari complet del patrimoni etnològic del municipi. En total, una llista d'una vuitantena d'elements, susceptible d'augmentar perquè encara queden "punts d'expectativa arqueològica" que no s'han excavat mai. Els dos catàlegs es poden consultar en el web de l'Arxiu Municipal de Cassà.

Patrimoni arqueològic

La part arqueològica del treball de Niell consisteix en una revisió i correcció de la informació sobre els vint jaciments de Cassà que ja figuren en el catàleg de la Generalitat de Catalunya. Segons l'historiador cassanenc, setze fitxes d'aquests jaciments contenien errors, ja fos de nomenclatura o d'ubicació. Això fa que els polígons de protecció d'alguns d'aquests jaciments siguin incorrectes i que, en realitat, estiguin desprotegits. És el cas, per exemple, del jaciment ibèric del camp de les Romerenques, que en realitat se situa 400 metres a l'est del que diu el catàleg de la Generalitat, en què està mal col·locat. Niell atribueix aquests errors al fet que, quan es va elaborar aquest catàleg, a més de no haver-hi GPS, s'enviaven les dades de camp a Barcelona, on es treballava aquesta informació sense conèixer el terreny de primera mà.

Niell també va proposar que alguns polígons d'actuació s'ampliïn cap a zones encara no excavades per protegir possibles elements que puguin amagar, com en el cas del poblat ibèric del puig del Castell, el jaciment arqueològic més important de Cassà. El polígon de protecció d'aquest jaciment només afecta la part superior del puig, i això va permetre que el 2021 s'obris una pista forestal en un nivell més baix que fa tota la volta al puig. Niell proposa que el polígon de protecció del poblat ibèric s'ampliï fins a la riera del Vernegar, al peu del puig.

Finalment, va avisar que hi ha "punts d'expectativa arqueològica" no protegits com a jaciments, com ara Can Català, on es van recollir fragments de ceràmica romana i on històricament s'ha considerat que havia existit el castell de Cassà.

59 béns etnològics

Pel que fa als béns etnològics, Niell n'ha recollit 59 que tenen 100 anys o més, i alguns de més moderns però singulars o en perill de desaparició. A diferència del patrimoni arqueològic, no s'havia dut a terme un treball de conjunt del patrimoni etnològic de Cassà. Es tracta de béns relacionats amb l'activitat humana al municipi, especialment a pagès, com ara safarejos, eres, forns de rajols, molins de vent, ponts i guals, sistemes hidràulics, rescloses, barraques agrícoles, parets de pedra seca i feixes. El treball deixa fora de catalogació els pous a causa del nombre ingent d'exemplars, les fites de pedra i els elements del nucli urbà.

L'element més important, i l'únic catalogat com a bé cultural d'interès nacional, és el sistema hidràulic de Can Vilallonga, que consisteix en una canalització de rajols que trasllada l'aigua des de les Dues Rieres fins al dipòsit del mas. Per salvar el desnivell de les torrenteres que creua, es van construir diversos aqüeductes.

Niell, a més, va alertar de la desaparició, com a mínim, d'una setantena d'elements en els últims 50 anys, com ara el pont de Cal Cuquí, i va explicar que, gràcies a la documentació, també s'ha pogut conèixer l'existència d'un pou de glaç a prop del coll del Bugantó. Per acabar, va fer una crida a restaurar elements existents que es troben en mal estat, com és el cas de la resclosa de la riera Vilallonga, malmesa a causa de temporals com el *Glòria*.

Publicat a: El Punt, 16 d'octubre de 2023

Font del document: <https://www.elpuntavui.cat/cultura/article/2343658-cassa-inventaria-el-seu-patrimoni.html>